

Anneke van Wijngaarden (eindredactie)

In kindertaal verteld

teksten en verwerkingen
bij het B-jaar

NARRATIO

in samenwerking met Stichting Kinderdienst

Inleiding

Terwijl de volwassenen hun dienst vervolgen, gaan de kinderen naar hun eigen woorddienst om daar in hun eigen taal, op hun eigen niveau het zelfde bijbelverhaal te horen en dat op speelse wijze verwerken.*

Dit boek biedt voor iedere zondag in het komende B-jaar: een korte evangelietoelichting, een prentenboek of kinderbijbelsuggestie, soms een leestekstje voor de **kleintjes**, een navertelling voor de **grotere kinderen**, voor beiden een creatieve verwerking (al dan niet met werkblad) en een liedverwijzing naar *Geroepen om te zingen* of een andere bekende liedbundel.

Een werkboek voor wie deze 'beperkte selectie uit Bonnefooi (zie pag. 215)' zelf creatief kan inpassen in de uitwerking voor de kinderwoorddienst of gezinsviering. Deze uitgave is speciaal bestemd voor kinderdiensten die slechts een korte tijd (maximaal 15 minuten) ter beschikking hebben of zij die niet elke week met de kinderen 'apart gaan' naar kinderwoorddienst of gezinsviering.

De evangelielezingen sluiten meestal aan bij het Directorium van de Nationale Raad voor de Liturgie. Meestal, omdat niet altijd de 'definitieve' lezingen hiervan tijdig bekend zijn.

Anneke van Wijngaarden (redactie)

Met dank aan de (bij de verschillende delen ook genoemde) auteurs:

Wim Barnard - Jacquélien Bos - Ria den Braber - Lien Dreef - Jan Willem Drost - Hildegard Faber - Joke Goedbloed - Annemarie Hagoort - Crina van Hemsbergen - Dullyna van den Herik - Mieke Kok - Greet de Lange - Lise Miedema - Gerrit van den Nieuwendijk - Rebecca Onderstal - Hannie Steensma - Annemieke Verwaal - Geertje de Vries - Hillie van der Weg - Bertram Westera - Anneke van Wijngaarden - Anna Zegwaard

** Aanvullende informatie, zoals samenvattingen van een aantal genoemde prentenboeken bij Samenlezen en inhoud van de CD's Geroepen om te zingen, is voor kinderdienstleiding te vinden op www.kinderdienst.nl bij Kindertaal (B).*

In specifieke gevallen wordt in de tekst verwezen naar 'website'.

Bonnefooi

Om de leiding van kinder(woord)diensten teksten en verwerkingen in handen te geven die passen bij het driejaarlijkse leesrooster van evangelielezingen, maakt een (theologisch en didactisch) deskundige redactie van Stichting Kinderdienst, een ruime hoeveelheid materiaal waar de leiding wekelijks een keuze uit kan maken.

Een keuze bepaald door:

- *de kinderen, wat zij 'aan kunnen', wat zij met plezier horen en doen;
- *de samenstelling qua niveau en leeftijd van de groep(en);
- *de herkenbaarheid van het materiaal bij leiding en parochie.

Zo wordt het algemene aanbod bij de lezing van de zondag, een persoonlijke keuze voor de eigen parochiekinderen.

Bonnefooi geeft voor iedere zondag een bijbelse toelichting, suggestie bij het verlaten of terugkomen in de kerkzaal, korte startteksten, liedjes, sleutelverhalen, bijbelse navertellingen, gebeden, verwerkingen, werkbladen en ook tips voor leiding of kinderen; en dat voor drie leeftijdsgroepen 3/5, 5/8 en 9/12 jaar. Materiaal om voor te bereiden tot een eigen kinderdienst.

Deze uitgave bestaat uit een selectie van dit aanbod, afgestemd op leiding die niet wekelijks met kinderen of slechts een korte tijd, een eigen bijeenkomst moet voorbereiden.

Wie uit een groter aanbod wil kiezen dan de selectie die in dit boek staat, kan terecht in het driemaal per jaar verschijnende werk *Bonnefooi*, totaal zo'n 500 pagina's werkmateriaal. Koop eerst eens een los nummer en probeer het een periode, om zelf te ervaren dat je uit het ruime aanbod van *Bonnefooi*, je eigen keuze kan maken, die bij jou én de kinderen past!

Ten slotte is *Bonnefooi* ook heel betaalbaar. Een jaarabonnement kost € 37,50, maar wil je voor andere kinder(woord)dienstleiding ook een abonnement, dan kost dat tweede en ieder volgend abonnement nog slechts € 21,00 per jaar!

redactie *Bonnefooi*,
bestuur Stichting Kinderdienst

** Meer informatie is te vinden op www.kinderdienst.nl*

Bonnefooi is een uitgave van Stichting Kinderdienst en wordt gemaakt en verkocht via uitgeverij NARRATIO, Postbus 1006, 4200 CA Gorinchem 0183 628188.

Inhoud

Inleiding	3
Bonnefooi	4
Inhoud	5
Project Advent/Kerst	7
Bewoonbare aarde	12
Troebel water	20
Levens - lucht	26
Lichtend vuur	32
Al licht	38
Oud en nieuw	44
In het Broodhuis	48
Vol bewondering	52
Doe je mee?	56
Vissers van mensen	60
SSSt	64
Sta op!	68
Jij mag er zijn	72
Laat je niet tegenhouden	76
Project 40-dagentijd	80
Ga	84
Ga, maar niet alleen	90
Ga weg!	94
Ga met God	100
Ga, door de diepte heen	104
Ga gezegend	108
Sta op en dans!	114
Wat gebeurt er?	126
Handen en voeten	130
Zorg voor elkaar	134
Samen sterk!	138
Van harte	142
Ruimte om te leven	146
Pinksteren	150
Wij zijn er vol van	154
Opstaan uit de chaos	158

Word wakker!	162
Geen wonder	166
Houd je handen vrij!	170
Broodnodig!	176
Zeven is voldoende	180
Meer dan brood alleen	184
Brood dat leven geeft	188
Levend brood	192
We blijven bij elkaar	196
Vuile handen	200
Stukjes paradijs	204
Wie ben ik?	208
Groot, groter, grootst	212
De smaak te pakken	216
Wie is de baas?	220
Hindernissen	224
Wie achter is, mag voorgaan!	230
Ik zie, ik zie...	234
Voorbeeldig	240
Alles geven...	244
Het gaat voorbij	248
Koning voor eeuwig	252
Boeken	256

Project Advent/Kerst

Levende schilderijen

We gaan uit bij het maken van de levende schilderijen (tableaux vivants) van de evangeliëlezingen. Bij die lezingen stellen we telkens de vraag: wie of wat mag in Gods licht staan? Waar valt het licht van het koninkrijk op? Dit verbeelden we in de kerk d.m.v. levende schilderijen, samengesteld uit de personages die in de evangeliëlezingen voorkomen. Een vertelstem vertelt wie er te zien zijn en neemt de gemeente mee in het zoeken naar datgene waar het licht deze zondag op gericht is. Een tweede persoon zet een lantaarntje of lichtje bij de betreffende persoon of voorwerp neer. In de belichte attributen zijn de vier elementen aarde, water, lucht en vuur te herkennen. Op kerstmorgen is het levende schilderij een kerststal. Vanuit de kerststal schijnen alle personages met sterke zaklantaarns de kerk in, zodat het licht straalt over alle mensen. Het is leuk als de figuren van de afgelopen weken bij de stal aanwezig zijn. Uiteraard als dat mogelijk is. Zij delen nu immers ook in het licht.

Advent 1

Het licht schijnt op een uitbottende tak

Advent 2

Het licht schijnt op een doorschijnende bak met water

Advent 3

Het licht schijnt boven de mensen in het niets (lucht)

Advent 4

Het licht schijnt op het kaarsvlammetje

Kerst

Het licht schijnt vanuit de stal op de mensen.

Bewoonbare aarde

Uit de bijbel *Jesaja 63, 16b – 17.19b en Marcus 13, 33 – 37*

Wat heeft Marcus voor ogen gehad toen hij hoofdstuk 13 schreef? Sinds de opstanding van Jezus waren de laatste dingen aangebroken: we leven in het laatste der dagen! Volgens vers 1 gaan zijn gedachten met Jezus uit naar JeruSalem, samen met zovelen in den vreemde en in ballingschap. In de richting van JeruSalem zeiden ze hun gebeden en zongen ze hun liederen van verlangen. En hun roep was: volgend jaar in JeruSalem. Er was een vurige hoop ooit de paasnacht wakend in JeruSalem door te brengen zoals in Egypte, en de bevrijding te vieren: de komst van de Messias. Voor een pelgrim braken bij het zien van de stad en de tempel ‘de laatste dingen’ aan: dat was ‘het einde!’ Verlangend keken ze uit naar de tekenen die daarop konden wijzen. Zoals bij de schepping zouden hemel en aarde daarbij betrokken zijn. De macht, die aan de zon, de maan of de sterren werd toegedacht, zou verbleken in het licht van God; en vanuit de einden der aarde zouden pelgrims opgaan naar JeruSalem. Kon je ook niet van de vijgenboom aflezen als het hout week werd en de bladeren op uitspruiten stonden, dat de zomer nabij was? Maar alleen de Vader weet van die dag!

Marcus beschrijft de komst van de laatste dingen als de crisis, de doodstrijd van Jezus zelf. Want een paar verzen verder lezen we in hoofdstuk 14.1: na twee dagen was het Pascha ! Hij beschrijft dus ‘de laatste dingen’ als een Goede Vrijdag, en de crisis van de mensen als het lijden van de Heer zelf! In 15,35 vraagt hij zich af wanneer de onverwachte komst van de Heer zal zijn (zoals van de heer van de wijngaard vanuit het ‘buitenland’): ‘s avonds laat, in het holst van de nacht, bij ’t hanengekraai of bij de dageraad. Want met de komst van de Messias zal het Koninkrijk van God doorbreken.

Wim Barnard

PROJECT

Levend schilderij

Nodig :

Zes volwassenen en/of kinderen: keizer Augustus, iemand met op een stok een zon, iemand met een maan, iemand met een ster, iemand met een potje met daarin een uitbottende tak, iemand met zaklantaarn, pechlamp, schijnwerper of gewone lantaarn, een verteller

Attributen: keizerskroon en mantel, stokken met zon, maan en sterren, dege-

nen die zon , maan en sterren vasthouden hebben donkere kleren aan, zodat het licht helemaal op zon, maan en sterren valt, potje of vaas met uitbottende tak, (zak)lantaarn/ schijnwerper/ pechlamp (zie projectbeschrijving pag. 7).

Verteller:

Kijk eens, wie zien we hier staan?

Wat een deftige man. Het is de keizer van het hele Romeinse rijk, keizer Augustus. De mensen kijken erg tegen hem op. Is hij zo belangrijk dat Gods licht op hem schijnt vandaag? Nee, we moeten verder zoeken.

Wat zien we verder nog staan. De zon, de maan en de sterren. Die geven ons het licht van de dag en wijzen de weg in de nacht. Zonder hen zouden we niet kunnen leven. Zijn zij zo belangrijk dat Gods licht op hen schijnt vandaag? Nee, we moeten verder zoeken.

Kijk, daar is nog iemand, die draagt een pot met een takje erin. Wat een dorre tak is dat. Misschien gaat-ie wel dood! Maar nee, kijk eens goed, er zitten knoppen aan. Er komt nieuw leven. Het houdt niet op. Is dat dan zo belangrijk dat Gods licht erop schijnen mag vandaag?

Ja. Het nieuwe leven in deze tak laat zien dat er steeds weer nieuwe toekomst open gaat. Gods licht vertelt het ons, net als deze tak.

Jozua ging ook mee door de Jordaan. Nou ik ga er ook door Ik heb niet voor niets dezelfde naam gekregen.”

Dan doopt Johannes zijn neef Jezus. En terwijl hij hem doopt denkt hij aan Jozua, en aan God die Jozua heeft geholpen. En hij kijkt naar boven naar de hemel, en ziet dat de hemel licht wordt. Achter de wolken vandaan komt een duif. Johannes weet heel zeker: “God is deze wereld niet vergeten.”

*(Vrij naar Mies Westera-Franke uit:
Heb je wel gehoord...9 jaar uitg. Narratio)*

Marcus bewondert Johannes de Doper en Jezus heel erg. Daarom heeft hij zijn boek ook geschreven.

In deze tijd noem je iemand die heel erg bewonderd wordt een idool. Kennen jullie een idool? (Luister of de kinderen de betekenis van het woord kennen.) Dit verhaal gaat ook over een idool, maar wel een héél bijzonder idool.

Activiteit

- 1 Maak een kleitablet.

Op die manier legden de mensen in de tijd van Marcus vaak de dingen vast. Maak zo'n kleitablet en 'graveer' daar de naam van iemand die je bewondert in.

- 2 Zorg voor populaire bladen met film-, pop- en andere sterren en maak met de hele groep een collage. Er moet natuurlijk ook ruimte zijn voor grote voorbeelden van het soort uit het verhaal!

Lied:

Gezang 150 In den beginne was het woord

psalm 134 (Loys Bourgeois 1551)

Wij trek - ken door het wa - ter heen
om - dat ons le - ven don - ker scheen.
Wij ke - ren ons weer naar het licht
met het be - loof - de land in zicht.

Werkblad

Vergroot het werkblad met de doop van Johannes de Doper. Plak de figuren op de juiste plaats en kleur de plaat verder in.

Je kunt ook één grote plaat maken en die met elkaar afmaken.

